

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 02
Rotel 020101

PROTOKOLL
2021-05-18,
2021-05-25 och
2021-06-08
Föredragning i
Stockholm

Aktbilaga 50
Mål nr Ö 5295-20

RÄTTEN

Hovrättsråden Ulrika Beergrehn, Kerstin Norman, referent, och Eva Edwardsson samt tf. hovrättsassessorn Antonia Gergova

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Referenten

PARTER

Klagande

The Government of Niue
PO Box 40
Alofi
Niue Island

Ombud: Pär Brumark
Exercisgatan 6
230 11 Malmö

Ombud: Jur.kand. Daniel Eklöf
Van Dürens väg 37 A
227 30 Lund

Motpart

Stiftelsen för internetinfrastruktur, 802405-0190
Box 92073
120 07 Stockholm

Ombud: Advokaterna Måns Karlsson och Sara Malmgren
Foyen Advokatfirma KB
Box 7229
103 89 Stockholm

SAKEN

Avvisad talan

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Södertörns tingsrätts beslut 2020-04-20 i mål nr T 19749-19

Dok.Id 1703974

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 00		måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

Genom det överklagade beslutet avvisade tingsrätten käromålet. Som skäl för beslutet angav tingsrätten att the Government of Niue saknar partsbehörighet och att det – mot bakgrund av hur käranden fört sin talan – inte heller var möjligt att betrakta staten Niue genom dess regering som kärande i målet. Vidare uttalade tingsrätten att Niues regering, som saknar partsbehörighet, inte kan anses ha genomfört en giltig överlåtelse av tvisteföremålet till Pär Brumark, varför Pär Brumark inte har övertagit käromålet med stöd av 13 kap. 7 § rättegångsbalken. Mot bakgrund av bedömningen i frågan om partsbehörighet fann tingsrätten att det saknades anledning att särskilt pröva frågan om ställande av säkerhet för rättegångskostnader.

The Government of Niue har yrkat att hovrätten ska undanröja tingsrättens beslut och återförvisa målet till tingsrätten för prövning. I en komplettering till överklagandet har Pär Brumark uppgett att även han är klagande. Han har dock inte framställt några andra yrkanden än de som framställts av the Government of Niue.

Stiftelsen för internetinfrastruktur (stiftelsen) har motsatt sig att tingsrättens beslut undanröjs.

Parterna har framställt yrkanden om ersättning för rättegångskostnader i hovrätten.

Parterna har i frågan om partsbehörighet i allt väsentligt argumenterat på samma sätt som i tingsrätten.

Efter föredragning fattar hovrätten följande

BESLUT (att meddelas 2021-06-11)

Hovrätten undanröjer tingsrättens beslut och visar målet åter till tingsrätten för fortsatt behandling.

Skälen för beslutet

Frågorna i hovrätten

Tingsrätten har funnit att the Government of Niue saknar partsbehörighet och har av det skälet avvisat käromålet. I tingsrättens beslut är Pär Brumark upptagen som ombud för the Government of Niue. Med anledning av att Pär Brumark i en komplettering till överklagandet angett även sig själv som klagande uppkommer frågan om Pär Brumarks ställning i hovrätten. Hovrätten prövar först denna fråga. Därefter tar hovrätten ställning till frågan om the Government of Niues partsbehörighet.

Frågan om Pär Brumarks ställning i hovrätten

Genom en skrift som kom in till tingsrätten den 3 maj 2020 överklagades tingsrättens beslut. I överklagandeskriften angavs ”Niues regering (the Government of Niue)” som klagande samt Daniel Eklöf och Pär Brumark som ombud. I övrigt angavs endast att klaganden yrkar att hovrätten meddelar prövningstillstånd och att ombuden med hänvisning till rådande arbetsbörda för Niues regering begärde anstånd med att komplettera överklagandet. I den komplettering av överklagandet som kom in till hovrätten den 12 juni 2020, dvs. efter det att tiden för överklagande gått ut, angavs både Pär Brumark och ”the Government of Niue (Niues regering: tidigare kärande och part såvitt avser rättegångskostnader)” som klagande. Som ombud angavs Daniel Eklöf. Vidare angavs att klaganden yrkar att hovrätten undanröjer tingsrättens beslut och återförvisar målet till tingsrätten för prövning.

Enligt hovrättens bedömning är överklagandeskriften inte utformad på ett sådant sätt att dess ordalydelse kan anses inrymma ett överklagande av Pär Brumark. Frågan är dock hur överklagandet och kompletteringen av överklagandet, där även Pär Brumarks angivits som klagande, ska uppfattas. Med hänsyn dels till innebörden av tingsrättens beslut, dels till hur klaganden utformat sina yrkanden i hovrätten och argumenterat i sak, finner hovrätten – trots utformningen av kompletteringen – att det inte kan uppfattas som att Pär Brumark själv har överklagat tingsrättens beslut. I stället måste det uppfattas på så sätt att överklagandet har skett för the Government of Niues räkning

och för att få till stånd en ändring av tingsrättens beslut att avvisa the Government of Niues käromål. I detta sammanhang kan också noteras att tingsrätten i skälen för sitt beslut har bedömt att the Government of Niue inte kan anses ha genomfört en giltig överlåtelse av tvisteföremålet till Pär Brumark och att tingsrätten därför har konstaterat att Pär Brumark inte har övertagit käromålet med stöd av 13 kap. 7 § rättegångsbalken. Hovrätten delar tingsrättens bedömning att en fråga om övertagande av ett käromål – som utgångspunkt – kan uppkomma först sedan det konstaterats att käranden är partsbehörig. Även om tingsrätten alltså i sina skäl resonerat i frågan, var det således inte nödvändigt för tingsrätten att – vid den bedömning av partsbehörigheten som tingsrätten gjorde – ta ställning till den begäran som Pär Brumark framställt om att få överta käromålet. Med beaktande av detta och vid en sammantagen bedömning av hur överklagandet och dess komplettering har utformats i förhållande till tingsrättens beslut och beslutsskäl, finner hovrätten att överklagandet måste uppfattas på så sätt att endast the Government of Niue är klagande i hovrätten och att Pär Brumark är att betrakta enbart som ombud för klaganden.

Frågan om the Government of Niues partsbehörighet

Niue är en ö belägen i Stilla havet. Niue är en självstyrande stat i fri förening med Nya Zeeland som är en del av Samväldet, inordnad under The Crown och med den brittiska monarken som statsöverhuvud. Niue ingår i vad som inom Samväldet brukar benämnas som "the Realm of New Zealand" och invånarna på Niue har nyzeeländskt medborgarskap. Niue är inte medlem av Förenta nationerna, men har antagits som medlem i vissa FN-organ såsom exempelvis UNESCO och WHO, vilket kan sägas innebära att Niue i så måtto har accepterats som stat av det internationella samfundet. Niue har erkänts som en suverän stat av ett fåtal andra stater och upprätthåller diplomatiska förbindelser med ett ytterligare antal. För svenskt vidkommande kan noteras att Sverige inte har några diplomatiska förbindelser med Niue, men som exempel på de relationer som finns mellan Sverige och Niue har i målet upplysts om det avtal som träffats mellan Sveriges och Niues regeringar om utbyte av upplysningar i skatteärenden.

Den fråga som hovrätten har att ta ställning till är om käranden i målet vid tingsrätten – the Government of Niue – har partsbehörighet. Frågan om partsbehörighet är en

processuell fråga och bristande partsbehörighet är ett rättegångshinder som rätten har att beakta ex officio. Även om parterna på olika sätt kan bidra till att bringa klarhet i frågan, är frågans avgörande inte beroende av parternas åberopanden i målet eller den utredning som parterna ger in i målet.

Den talan som the Government of Niue väckte vid tingsrätten avser, som talan kom att bestämmas och som hovrätten uppfattat det, en skadeståndstalan grundad på de åtgärder som stiftelsen vidtagit med Niues nationella toppdomän, .nu-domänen. Frågan om partsbehörighet ska bestämmas utifrån rättskapaciteten hos käranden med avseende på det tvisteföremål som den väckta talan avser. Bedömningen av vad som gäller i fråga om ett utländskt offentligrättsligt subjekts personalstatut ska enligt grundläggande principer inom svensk internationell privat- och processrätt göras med utgångspunkt i den främmande statens lag (se Bogdan & Hellner, Svensk internationell privat- och processrätt, 9 uppl. 2020, s. 416 och Nordh, Rättegångshinder, 2 uppl. 2019, s. 81 f. samt NJA 2008 s. 660). Frågan om the Government of Niues partsbehörighet ska alltså, som också tingsrätten funnit, bedömas med utgångspunkt i vad som gäller enligt staten Niues rättsordning.

The Government of Niue har uppgett att man har en sådan ställning enligt den egna rättsordningen vad avser tvisteföremålet att the Government of Niue är behörig att vara part i rättegången. The Government of Niue har även gett in och pekat på innehållet i ett flertal rättsakter, däribland the Niue Constitution Act från 1974, the Communications Act från 1989, som påstås reglera bl.a. frågor om .nu-domänen, och the Crown Proceedings Act från 1950 som enligt the Government of Niue ger behörighet för käranden att uppträda som part i rättegång.

Stiftelsen, å sin sida, har pekat på bestämmelser i de rättsakter som the Government of Niue gett in och sammanfattningsvis anfört att bestämmelserna inte ger stöd för annat än att the Government of Niue i och för sig har en rätt att företräda staten Niue, men att rättsakterna inte ger stöd för att the Government of Niue skulle kunna ikläda sig rättigheter och skyldigheter på sätt som krävs för att ha rättskapacitet och därmed kunna uppträda som part i rättegång.

Grundläggande för den bedömning som nu ska göras i frågan om partsbehörighet måste enligt hovrättens mening vara ett hänsynstagande till den ömsesidiga respekt som ska råda mellan stater. En sådan hänsyn talar för att en uppgift från en främmande stats offentlighetsorgan i frågan om organets rättsliga ställning, t.ex. i fråga om dess rättskapacitet och därmed också dess partsbehörighet, måste tillmätas en sådan betydelse att utgångspunkten är att uppgiften är riktig.

Hovrätten kan konstatera att det underlag i form av olika rättsakter från staten Niue som getts in i målet i och för sig skulle kunna ge utrymme för olika tolkningar i frågan om the Government of Niues ställning. Enligt hovrätten ger utredningen dock inte något entydigt stöd för slutsatsen att the Government of Niue skulle sakna rättskapacitet i nu aktuellt hänseende och därmed också sakna partsbehörighet. Vid sådant förhållande måste the Government of Niues egen uppfattning och egna uppgifter i frågan om the Government of Niues rättsliga ställning tillmätas en avgörande betydelse. The Government of Niue har uppgett att the Government of Niue har rättskapacitet avseende tvisteföremålet och behörighet att uppträda som part i rättegång. Slutsatsen i detta fall måste därför bli att the Government of Niue har partsbehörighet. Tingsrättens beslut att avvisa käromålet ska därför undanröjas och målet visas åter till tingsrätten för fortsatt behandling.

Frågan om rättegångskostnad i hovrätten ska prövas i samband med målet efter dess återupptagande. Det ankommer på tingsrätten att efter målets återupptagande ta ställning till de frågor om övertagande av käromålet och om ställande av säkerhet för rättegångskostnader som må bli aktuella.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga A

Överklagande senast 2021-07-09

Kerstin Norman

Protokollet uppvisat/

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se